

Kryteria oceniania i metody sprawdzania osiągnięć na lekcjach techniki w kl. IV S.P.

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,

- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Wymagania edukacyjne kl. IV

- wyjaśnia, jak zapobiegać wypadkom w szkole
- omawia procedurę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- analizuje przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole
- wyjaśnia znaczenia znaków bezpieczeństwa (piktogramów) wylicza elementy budowy drogi
- opisuje różne rodzaje dróg
- wymienia rodzaje znaków drogowych i opisuje ich kolor oraz kształt
- odczytuje informacje przedstawione na znakach drogowych i stosuje się do nich w praktyce prawidłowo
- posługuje się narzędziami do obróbki papieru zgodnie z ich przeznaczeniem
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- przedstawia zasadę działania sygnalizatorów na przejściach dla pieszych
- analizuje prawa i obowiązki pieszych
- omawia znaczenie wybranych znaków dotyczących pieszych
- przewiduje skutki związane z nieprawidłowym sposobem poruszania się pieszych wskazuje różnice między drogą w obszarze zabudowanym i niezabudowanym
- omawia znaczenie odblasków
- określa, na jakich częściach ubrania pieszego najlepiej umieścić odblaski, aby był on widoczny na drodze po zmroku
- omawia zasady przechodzenia przez tory kolejowe z zaporami i bez zapor oraz przez torowisko tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji
- wymienia numery telefonów alarmowych
- wyjaśnia, jak prawidłowo wezwać służby ratownicze na miejsce wypadku
- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej w razie wypadku
- wymienia nazwy elementów obowiązkowego wyposażenia roweru
- określa, które elementy należą do dodatkowego wyposażenia roweru opisuje, w jaki sposób należy przygotować rower do jazdy
- omawia sposoby konserwacji poszczególnych elementów roweru
- wyjaśnia, o czym informują określone znaki
- wyjaśnia zasady pierwszeństwa obowiązujące na drogach dla rowerów
- omawia właściwy sposób wykonywania skrętu w lewo oraz w prawo na skrzyżowaniu na jezdni jedno- i dwukierunkowej
- prawidłowo wykonuje manewry wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania określa, w jaki sposób kierowany jest ruch na skrzyżowaniu
- wyjaśnia znaczenie poszczególnych gestów osoby kierującej ruchem
- podaje zasady pierwszeństwa pojazdów na różnych skrzyżowaniach

- wymienia nazwy czynności będących najczęstszymi przyczynami wypadków z udziałem rowerzystów
- wyjaśnia terminy: recykling, segregacja odpadów, surowce organiczne, surowce wtórne
- omawia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do dbania o środowisko naturalne i racjonalnie gospodarować materiałami

Kryteria oceniania i metody sprawdzania osiągnięć uczniów w kl. V i VI S.P

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma następujące cele:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom (opiekunom prawnym) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Z punktu widzenia nauczyciela ocenianie jest istotnym elementem procesu dydaktycznego, ponieważ umożliwia:

- kontrolowanie postępów ucznia,
- ocenę skuteczności metod dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć,
- ocenę trafności stawianych wymagań edukacyjnych,
- doskonalenie sposobów realizacji przyjętego programu nauczania.

Natomiast z perspektywy ucznia ocenianie stwarza okazję do:

- pogłębiania samokontroli,
- motywowania do systematyzowania wiedzy i doskonalenia umiejętności,
- odczuwania satysfakcji z własnych osiągnięć.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe, uzyskuje bardzo dobre oceny ze sprawdzianów, a podczas wykonywania praktycznych zadań bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy. Ponadto bierze udział w konkursach przedmiotowych, np. z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto uzyskuje co najmniej dobre oceny ze sprawdzianów i wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.

- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. Ze sprawdzianów otrzymuje co najmniej oceny dostateczne, a podczas wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku.

- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny. Na stanowisku pracy nie zachowuje porządku.

- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Ze sprawdzianów osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.

- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku zajęć technicznych trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna również odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę. Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu zajęć technicznych ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia

źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań w tym kierunku.

Wymagania edukacyjne kl. V

- poprawnie posługuje się terminami: włókno, tkanina, dzianina, ścieg, konserwacja odzieży, rozróżnia materiały włókiennicze, wyjaśnia znaczenie symboli umieszczonych na metkach odzieżowych
- omawia konieczność różnicowania stroju w zależności od okazji, projektuje ubiory na różne okazje
- wymienia nazwy przyborów krawieckich, rozróżnia ściegi krawieckie
- wykonuje próbki poszczególnych ściegów
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton, omawia proces produkcji papieru
- rozróżnia wytwory papiernicze, wymienia nazwy narzędzi do obróbki papieru
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne, nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna, rozróżnia rodzaje materiałów drewnopochodnych, podaje nazwy narzędzi do obróbki drewna i materiałów
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych, omawia rodzaje tworzyw, charakteryzuje tworzywa ze względu na ich właściwości, podaje nazwy narzędzi do obróbki tworzyw
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetal, metale żelazne, metale nieżelazne, omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale, określa rodzaje metali, wymienia zastosowanie różnych metali, podaje nazwy narzędzi do obróbki metali
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja, omawia sposoby zagospodarowania odpadów, prawidłowo segreguje odpady, wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów, planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości śmieci gromadzonych w domu

Wymagania edukacyjne kl. VI

- rozpoznaje obiekty na planie osiedla
- określa, jakie obiekty i instytucje powinny znaleźć się na osiedlu, wymienia nazwy instalacji osiedlowych
- projektuje idealne osiedle
- wymienia rodzaje budynków mieszkalnych i je charakteryzuje
- określa typ zabudowy przeważający w okolicy jego miejsca zamieszkania
- podaje nazwy zawodów związanych z budową domu

- omawia kolejne etapy budowy domu
- wymienia nazwy elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych
- właściwie organizuje miejsce pracy
- omawia, jakie funkcje pełni pokój nastolatka
- dostosowuje wysokość biurka i krzesła do swojego wzrostu
- rysuje plan własnego pokoju
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- posługuje się terminami: instalacja, elektrownia, tablica rozdzielcza, bezpieczniki
- określa funkcje instalacji występujących w budynku
- omawia rodzaje elektrowni i tłumaczy, co jest w nich źródłem zasilania
- nazywa elementy obwodów elektrycznych
- wymienia instalacje znajdujące się w domu
- rozpoznaje rodzaje liczników
- prawidłowo odczytuje wskazania liczników
- przeprowadza pomiary zużycia prądu, wody i gazu w określonym czasie
- określa funkcje urządzeń domowych
- odczytuje ze zrozumieniem instrukcje obsługi wybranych sprzętów gospodarstwa domowego
- omawia budowę wybranych urządzeń AGD
- rozpoznaje oznaczenia umieszczone na artykułach gospodarstwa domowego, określające ich klasę energetyczną
- posługuje się terminem: sprzęt audio- -wideo, określa zastosowanie urządzeń audio- -wideo w domu
- wyjaśnia, do czego służy określony sprzęt audio-wideo
- posługuje się terminami: rzutowanie prostokątne, rzutnia, rzut główny, rzut boczny, rzut z góry
- rozróżnia poszczególne rzuty: główny, boczny i z góry
- stosuje odpowiednie linie do zaznaczania konturów rzutowanych brył
- wykonuje rzutowanie prostych brył geometrycznych, posługując się układem osi
- rozpoznaje prawidłowo narysowane rzuty prostokątne określonych brył